

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma / sairaanhoitaja

Heidi Husu ja Heikki Kirotar

VIRANOMAISVERKKORADIOIDEN KÄYTTÖKOULUTUS VAPAAEHTOISEN
PELASTUSPALVELUN PÄÄLLIKÖILLE JA ENSIAPURYHMÄNJOHTAJILLE

Opinnäytetyö 2013

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma

HUSU HEIDI, KIROTAR HEIKKI VIRANOMAISVERKKORADIOIDEN KÄYTTÖKOU-
LUTUS VAPAAEHTOISEN PELASTUSPALVELUN
PÄÄLLIKÖILLE JA ENSIAPURYHMÄNJOHTAJILLE

Opinnäytetyö 25 sivua + 12 liitesivua

Työn ohjaaja Lehtori Satu Anttonen

Toimeksiantaja Suomen Punainen Risti

Maaliskuu 2013

Avainsanat vapaaehtoistyö, pelastuspalvelu, radiopuhelimet, radioliikenne, aikuiskoulutus.

Opinnäytetyönä suunniteltiin ja järjestettiin VIRVE-radion käyttökoulutuksen vapaaehtoisen pelastuspalvelun kaakkoissuomalaisille Vapepa-johtajille ja ensiapuryhmänjohtajille 13. lokakuuta 2012 Kotkassa Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Jylpyn kampuksella.

Opinnäytetyön tekeminen aloitettiin perehtymällä Vapepan toimintaan ja VIRVE-viranomaisverkkoon. SPR luovutti Vapepa-johtajien ja ensiapuryhmänjohtajien yhteystiedot. Satunnaisotannalla soitettiin yhteensä 28 vapepalaiselle ja kysyttiin heidän halukkuuttaan osallistua koulutukseen sekä heidän tämänhetkistä VIRVE:n käyttöosaamistaan. Koulutus suunniteltiin ennakkokysymyksiin saatujen vastausten perusteella. Useat vastanneista antoivat palautetta, että VIRVE-radion käyttökertoja tarvitaan lisää.

Koulutus suunniteltiin neljän tunnin mittaiseksi, ja se painottui VIRVE-radion käyttöön etsintätilanteessa. Koulutus toteutettiin luentona, jossa oli apuna Tetrasim-simulaattoriohjelma, sekä etsintäharjoituksena lähimaastossa.

Koulutuksen päätteeksi pyydettiin kaikilta osallistujilta sekä kirjallista että suullista palautetta. Palautteen perusteella koulutukseen oltiin tyytyväisiä ja asetetut tavoitteet saavutettiin. Etsintäharjoitusta pidettiin todentuntuisena, koska se sisälsi paljon viestiliikennettä VIRVE-radioilla. Kaikki osallistujat osasivat käyttää VIRVE-radiota harjoituksen aikana.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Health Care

HUSU, HEIDI, KIROTAR, HEIKKI Authority Radio Network End User Training for Team
Leaders of Volunteer Rescue Service and First Aid Teams
Bachelor's Thesis 25 pages + 12 pages of appendices
Supervisor Satu Anttonen, Master of Health Care, Senior Lecturer
Commissioned by Finnish Red Cross
March 2013
Keywords voluntary work, rescue service, radiophone, radio traffic,
adult education

The writers of this Bachelor's thesis planned and carried out the VIRVE authority radio network end user training for team leaders of the Finnish Volunteer Rescue Service and first aid teams in South-East Finland. The end user training was carried out on October 13th 2012 at the Jylppy campus of Kymenlaakso University of Applied Sciences.

At the beginning of the thesis process, the writers familiarised themselves with the background of the Finnish Volunteer Rescue Service and the authority radio network. The Finnish Red Cross gave the contact information of the volunteers. In total 28 random volunteers were contacted and their knowledge and experiences of using the authority radio network were charted. The substance and the emphasis of the training were selected on the basis of the volunteers' previous knowledge and experience of the VIRVE authority radio network. Several volunteers requested a substantial increase and regularity on the radio end user training.

The end user training program lasted for four hours. It consisted of a lecture and the search of a missing person in real urban environment. A Tetrasim computer simulation program was used to assist the lecturers and students.

At the end of the training day, each participant was asked for written and oral feedback. According to the feedback, most participants were satisfied and most training goals were reached. The search exercise of the missing person was considered a realistic one and included a sufficient amount of radio traffic. All participants were qualified to use the authority radio during the search exercise.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	TAUSTA JA TARKOITUS	6
2	OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA ETENEMINEN	6
3	VIRANOMAISVERKKO JA VAPAA-EHTOINEN PELASTUSPALVELU	7
	3.1 Viranomaisverkko (VIRVE)	7
	3.2 Vapaa-ehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa)	8
	3.3 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun kurssijärjestelmä	9
	3.4 VIRVE-radion toiminnot	10
	3.5 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun puheohje	11
4	OPPIMISPROSESSI	12
	4.1 Aikuinen oppijana	12
	4.2 Konstruktiivinen oppiminen	12
5	KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS	13
	5.1 Luento osana koulutusta	13
	5.2 Tetrasim-koulutusohjelma simulaatiokäytössä	14
	5.3 Tapausopetus eli case-opetus	14
	5.4 Pienryhmätyöskentely	15
	5.5 Koulutuksen kohderyhmä	16
	5.6 Ennakkokysymysten analysointi	17
	5.7 Koulutuksen toteutus	20
6	KOULUTUKSEN PALAUTE	21
7	POHDINTA	21
	7.1 Tavoitteiden täyttyminen	23
	7.2 Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja jatkokehitysehdotukset	23
	LÄHTEET	25
	LIITTEET	

Liite 1. Ennakkokysymykset

Liite 2. Koulutusohjelma

Liite 3. Sopimus opinnäytetyöstä

1 TAUSTA JA TARKOITUS

Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja järjestää VIRVE-radion käyttökoulutus Suomen Punaisen Ristin (SPR) vapaaehtoisen pelastuspalvelun noin 20 jäsenelle. SPR:n työntekijöiltä saadun tiedon perusteella vapaaehtoiset käyttävät VIRVE-radioita erityisesti maastoetsinnöissä, mutta myös suurtapahtumien ensiapupäivystyksessä. Vain pieni osa vapaaehtoisista on kokeneita ja varmoja VIRVE-radion käyttäjiä, valtaosa vapaaehtoisista ei osaa käyttää järjestelmää tehokkaasti koulutuksen ja käyttökokemusten vähäisyyden takia. Tästä syntyy oravanpyörä – VIRVEä ei osata käyttää, koska sitä käytetään liian vähän riittävän käyttökokemuksen juurtumiseen. SPR:n valmiuskoulutussuunnittelija ja VIRVE-pääkäyttäjä Jukka-Pekka Kaasinen toivoi, että koulutuksessa keskityttäisiin vapaaehtoisille tärkeimpiin taitoihin – radiopuhelimen teknisen käytön ja radioviestinnän periaatteisiin SPR:n puheohjeen mukaan (Kaasinen 2011).

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu järjestää koulutuksia sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Alueellisesti järjestetään etsinnän-, ensihuollon ja viestinnän peruskursseja. Lisäkoulutusta järjestetään paikkakunnan tarpeiden mukaan. Esimerkiksi Vapaaehtoisen pelastuspalvelun Kaakkois-Suomen piiri järjesti syksyllä 2012 ensihuollon peruskurssit Hartolassa, Savitaipaleella ja Savonlinnassa sekä pelastuspalvelun peruskurssin Lappeenrannassa ja etsintäharjoituksen Kouvolassa. Myös viranomaisten kanssa järjestetään yhteisiä koulutuksia ja harjoituksia. (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu 2012.)

2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA ETENEMINEN

Ensisijaisena tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa VIRVE-koulutus SPR:n toiveiden mukaan Vapepan ryhmänjohtajille. Toisena tavoitteena oli vahvistaa vapaaehtoisten tietoja ja taitoja VIRVEN käytössä. Kolmantena tavoitteena oli kehittää opinnäytetyön tekijöiden opetus- ja ohjaustaitoja. Neljäntenä tavoitteena oli saada palautetta järjestetyn koulutuksen onnistumisesta ja sopivuudesta vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa toimiville.

Ajatus opinnäytetyön aiheesta syntyi Kymenlaakson Ammattikorkeakoulussa lehtori Marko Lehikoisen tunnilla keväällä 2011. Tunnilla opiskeltiin ja harjoiteltiin VIRVE-radion käyttöä muun muassa pienimuotoisen etsintäharjoituksen avulla. Lehikoinen kertoi VIRVE-radion käytön ongelmista, josta saimme ajatuksen kartoittaa omatoimi-

sesti VIRVE-radion käyttöä. Aluksi otimme yhteyttä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin VIRVE aluepääkäyttäjä Tomi Pekkoseen. Pekkonen ehdotti, että tekisimme opinnäytetyön Suomen Punaiselle Ristille. Seuraavaksi otimme yhteyttä SPR:n Kaakkois-Suomen piirin valmiuspäällikköön Eila Siiraan. Siira tilasi opinnäytetyön yhdessä SPR:n valmiuskoulutus suunnittelija Jukka-Pekka Kaasisen kanssa.

3 VIRANOMAISVERKKO JA VAPAA-EHTOINEN PELASTUSPALVELU

3.1 Viranomaisverkko (VIRVE)

Viranomaisverkko VIRVE on kotimainen radioverkko viranomaisten käyttöön ja perustuu yleiseurooppalaiseen TETRA-standardiin. TETRA (Terrestrial Trunked Radio) perustuu ETSIn (the European Telecommunications Standards Institute) suositukseen viranomaisten käyttämälle digitaalisesti salatulle radioverkolle. Suositusten seuraaminen mahdollistaa toimintavarmen radioverkon suunnittelemisen ja rakentamisen sekä paikalliseen että valtakunnalliseen käyttöön. (The European Telecommunications Standards Institute 2011.) VIRVE on lähes koko valtakunnan kattava ja sitä käyttävät päivittäin sosiaali- ja terveystoimi, alueelliset pelastuslaitokset, Puolustusvoimat, tulli, rajavartiolaitos ja poliisit (VIRVE 2011).

VIRVEN operaattori Suomessa on Suomen Erillisverkot Oy. Suomen valtio on määrittellyt radiopuhelimille kiinteän kuukausimaksun. Käyttömaksu säilyy vakiona, vaikka radiopuhelinta ei käytettäisi koko kuukauden kuluessa. (Siira 2012; VIRVE 2011.)

Viranomaisverkon suunnittelu aloitettiin 1990-luvun alussa, se on luotettavampi ja viestiliikenne on paremmin suojattu, kuin esimerkiksi matkapuhelinverkossa. Matkapuhelinverkon toiminta on epävarmaa, koska verkko voi helposti ylikuormittua, jos saman tukiaseman alueella soitetaan hetkellisesti suuri määrä matkapuheluita. Sen lisäksi matkapuhelinverkkoa pystyy salakuuntelemaan, kun taas viranomaisverkon salauksien pitää olla korkeammantasoisia. (VIRVE 2011.)

Hallitus päätti vuonna 1995 sijoittaa uuteen radioverkkoon 134 miljoona euroa. Rakentaminen aloitettiin vuonna 1998 ja verkko valmistui 2002. Verkkoon kuuluu 1300 tukiasemaa ja käyttäjiä on noin 30 000, vaikka verkkoa pystyisi käyttämään jopa 50 000 päätelaitetta. VIRVEN radiot valmisti Nokia, ja niiden ulkomuoto ja käyttötapa muistuttaa vuosituhannen vaihteen matkapuhelimia. VIRVEN tärkein hyöty on siinä,

että valtaosa suomalaisten turvallisuudesta vastaavista viranomaisista on yhdistetty samaan verkkoon ja tietoliikenne verkossa on digitaalisella suojauksella salattua. (VIRVE 2011.)

3.2 Vapaa-ehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa)

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun eli Vapepan perustehtävä on nimensä mukaisesti auttaa hädässä olevia ihmisiä ja tukea viranomaisten toimintaa. Vapepassa toimii yli 20 000 vapaaehtoista ja noin 1200 hälytysryhmää (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu 2012). Vuonna 2012 Vapepalla oli 224 hälytystehtävää koko Suomessa ja tehtävien hoitoon osallistui 3441 vapaaehtoista. Autetuksi tuli 485 henkilöä Suomessa vuoden 2012 aikana. Henkilötyötunteja vapepalaiset käyttivät vapaaehtoiseen auttamiseen yhteensä 13 121 tuntia. Laskennallisesti keskimääräinen vapepalainen osallistui hälytystehtävien hoitoon reilut neljä tuntia vuonna 2012. Toiminta Kaakkois-Suomessa oli hyvin aktiivista. Yhteensä 36 hälytystehtävään osallistui 419 vapaaehtoista auttajaa, jotka auttoivat 78 henkilöä. Hälytystehtäviin käytettiin yhteensä 1796 työtuntia. Tämä oli valtakunnallisesti toiseksi suurin työtuntien määrä vuonna 2012. Eniten työtunteja hädässä olevien ihmisten auttamiseksi tehtiin Oulun alueella. Siellä osallistui 478 vapepalaista 35 hälytystehtävän hoitamiseen, joissa autettiin 38 henkilöä. Tähän tarvittiin 3373 työtuntia. Työtuntien määrän mukaan laskettuna kolmantena oli Savo-Karjalan piiri. Savo-Karjalassa oli 24 hälytystä ja niihin osallistui 389 vapepalaista. Tähän tarvittiin 1639 työtuntia. (Valmiustietokannan hälytykset 2013.)

Vapepan organisaatio muodostuu kolmiportaisesti. Ylimpänä päättävänä elimenä on keskustoimikunta. Vapepan puheenjohtajana toimii ympäristöministeriön kansliapäällikkö Hannele Pokka. Seuraavana ovat maakuntatoimikunnat, jotka toimivat maakunnallisella tasolla. Paikallista kenttätoimintaa edustavat paikallistoimikunnat. (Siira 2012.)

Yksityishenkilö voi liittyä Vapepan hälytysryhmään, jos kuuluu johonkin Vapepan jäsenjärjestöön. Vapepa koostuu 50 järjestöstä ja muusta organisaatiosta. Tällaisia järjestöjä ovat esimerkiksi Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Folkhälsan, Suomen Partiolaiset ja Suomen WWF. Organisaatioita ovat esimerkiksi Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, Tapio ja Suomen Lääkäriliitto. Vapepan muodostavat järjestöt auttavat ihmisiä muutenkin perustoiminnoissaan, esimerkiksi Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) yksi tärkeistä tehtävistä on lapsiperheiden edunvalvonta. MLL tuo Vape-

palle osaamistaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden asiantuntijana. (Rokkanen 2011; Toikka 2004; Vapaaehtoinen pelastuspalvelu.)

Hälytysryhmien tyypillisin tehtävä on maastoon kadonneen henkilön etsintä. Tehtävät ovat kuitenkin monipuolisia, ja viime vuosina erityisesti henkisen tuen ja ensihuollon tehtävät ovat lisääntyneet. (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu; Siira 2012.)

Vapepassa toimivat vapaaehtoiset eivät saa työstään palkkaa, mutta kulukorvauksia maksetaan, esimerkiksi kimppakyydeistä tapahtumapaikalle ja takaisin (Toikka 2004). Vapepan päätarkoitus ei ole olla onnettomuuspaikalla ensimmäisenä, vaan toiminnallaan tukea viranomaisia heidän tarpeidensa ja pyyntöjensä mukaan (Toikka 2004; Vapaaehtoinen pelastuspalvelu).

Vapepalla ei ole omia palkattuja työntekijöitä, mutta sillä on oma budjetti SPR:n budjetin sisällä. Rahoituksesta vastaa pääsääntöisesti Raha-automaattiyhdistys. Suomen Punainen Risti koordinoi Vapepan toimintaa valtakunnallisesti ja valmiuspäälliköt piireissä vastaavat alueellisesti Vapepa-toiminnasta. Jari Honkanen koordinoi toimintaa valtakunnallisesti ja koulutuksesta vastaa valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen. Esimerkiksi Kaakkois-Suomen piirillä, joka koostuu Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnista, on piiritoimisto Kouvolassa. Tällä alueella Vapepan toiminnasta vastaa valmiuspäällikkö Eila Siira. (Siira 2012; Vapaaehtoinen pelastuspalvelu.)

3.3 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun kurssijärjestelmä

Vapepa järjestää vapaaehtoisille jäsenilleen koulutusta. Vapepan koulutus rakentuu kolmiportaisesti, paikallisesti järjestetään vain peruskoulutusta. Vapepan peruskurssin lisäksi järjestetään paikallisesti seuraavia koulutuksia – etsinnän, viestinnän, ensihuollon sekä sukeltajille vedenalaisen etsinnän peruskurssi. Peruskoulutuksen jälkeen voi osallistua alueelliseen tai valtakunnalliseen jatkokoulutukseen. (Vapepan koulutus-toimintaohje 2009, 4.)

Peruskurssin lisäksi paikallistoimikunnat järjestävät yhteistyössä SPR:n piirien valmiuspäällikköiden kanssa perustason lisäkoulutusta paikallisten erityistarpeiden mukaan, esimerkiksi taajamaetsintäkurssi (Vapepan koulustotoimintaohje 2009, 4). Kymenlaakson Ammattikorkeakoulussa järjestetty VIRVE-radion käyttökoulutus sisälsi vies-

tinnän ja maastoetsintöjen perustaitojen kertausta ja soveltamista käytännössä. Koulutus oli suunnattu Vapepa-johtajille ja ea-ryhmänjohtajille.

3.4 VIRVE-radion toiminnot

VIRVE-radiona käytetään Kaakkois-Suomessa pääasiallisesti Cassidianin mallia THR 880, mikä muodoltaan muistuttaa vanhemmanmallista Nokian GSM-puhelinta.

VIRVE-radion tärkein toiminto on ryhmäpuhelu. Ryhmäpuhelu toimii radioverkon avoimen kanavan tavoin ja aloitetaan tangenttia painamalla ja pitämällä painettuna oman puheenvuoron loppuun. Ryhmäpuhelu mahdollistaa puheyhteyden saamisen kaikkiin samassa puheryhmässä oleviin radiolaitteisiin. Järjestelmä on priorisoiva, eli johtajilla tai päivystäjillä on aina mahdollisuus keskeyttää muiden puheenvuoro oman puheenvuoron aloittamiseen, jos asioiden tärkeysjärjestys sitä vaatii. (STM 2004, 4–5.)

VIRVE-radioilla on useampia toimintaryhmiä eri viranomaisten yhteistyön mahdollistamiseksi. Toimintaryhmällä tarkoitetaan puheryhmää, joiden jäsenistä ja käytöstä sovitetaan ennakkoon alueellisessa viestiohjeessa sekä normaali- että poikkeusolojen valmiussuunnitelmien mukaan. (STM 2004, 7.) Puheryhmät ovat osa toimintaryhmiä.

VIRVE-radion käytössä on tärkeää huomioida tietosuoja, esimerkiksi kadonneen ihmisen henkilötiedot ovat luottamuksellisia. Tehtävään liittyvässä viestityksessä on huolehdittava, että puheryhmissä puhutaan vain tilanteen edellyttämässä laajuudessa ja puhe ei kuulu ulkopuolisille kaiutintoiminnon kautta. Vain viranomaisten käyttöön tarkoitettun tiedon pitää pysyä viranomaistietona. Eritystä tietosuojaa vaativissa tehtävissä käytetään yksilöpuhেলা, mikäli mahdollista. (STM 2004, 9.) Yksilöpuhella tarkoitetaan yhteyden luomista vain kahden radiolaitteen välillä, muistuttaen GSM-puhelinsoittoa. Suomen Punainen Risti tai vapaaehtoinen pelastuspalvelu eivät ole viranomaisia, mutta tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa. Yhteystoimintatilanteita varten esimerkiksi poliisin tai pelastuslaitoksen kanssa on luotu hätäkeskusalueittain erillisiä puheryhmiä, joita käytetään tarpeen mukaan hätäkeskusalueen viestiliikenneohjeiden mukaisesti. (STM 2004, 8.) Esimerkiksi maastoetsinnän puheryhmään voivat kuulua etsintöihin osallistuvat vapaaehtoisen pelastuspalvelun ryhmänjohtajat sekä etsintöjä johtava poliisi- tai pelastusviranomainen.

VIRVE-radiolla on toimintavarmuuden takaamiseksi myös suorakanavatila. Suorakanavatila tarkoittaa, että TETRA-verkko ei ole silloin käytössä, mutta suorakanavatilassa pystyy olemaan yhteydessä radiolaitteen kantavuusalueella oleviin VIRVE-radioihin. Suorakanavatilassa ei voi soittaa mihinkään yksilöpuheluja. (Anttonen 2012; Siira 2012.)

3.5 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun puheohje

Vapepassa VIRVE-radiota käyttävät pääsääntöisesti Vapepa-johtajat sekä SPR:n ensiapupäivystäjät (Siira 2012). Vapaaehtoisen pitää vaatia radion saadessaan lyhyt käyttökoulutus, mikä sisältää ainakin radiolaitteen toiminnan esittelyt (missä sijaitsevat virta- ja lähetyskytkin, miten säädetään äänenvoimakkuutta ja valitaan sopiva kanava tai puheryhmä) (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu; Puheohje 2007, 3).

Vapepan puheohje on yleistettynä melko samantapainen radioviestintää työssään käyttävien organisaatioiden, esimerkiksi poliisin, rajavartiolaitoksen, puolustusvoimien, pelastuslaitoksen, vene- ja lentoliikenteen sekä vartijoiden kanssa. Vaikka radiolaitteiden tehossa ja käyttömahdollisuuksissa voi olla isoja eroja, niin radioviestin pitää kaikissa tapauksissa olla lyhyt, selkeä ja asiallinen. Radiossa puhutaan niin paljon kuin viestin sisällön välittämiseksi tarvitsee, mutta mahdollisimman lyhyesti, ettei verkkoa kuormiteta turhalla juttelulla. Turhat esittelyt ja kohteliaisuudet ja täytesanat jätetään pois. Täytesanoja voivat olla esimerkiksi ”kuulemiin, loppu!” tai ”täällä, kuuntelen!”. Radiossa ei koskaan kiroilla eikä pureta omia tunnekuohuja. (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu; Puheohje 2007, 4; Pekkonen 2012.)

Vapepalaiset eivät yleensä käytä eivätkä kuuntele viranomaiskanavia, koska SPR ei ole VIRVE:n osalta luokiteltu viranomaiseksi. SPR:n VIRVEissä on käytössä YI-puheryhmät, jotka ovat tarkoitettu kaikille VIRVE:n käyttäjille. On mahdollista, että SPR:n osastolla on tiettyjen viranomaiskanavien käyttöoikeus, jos osasto on tehnyt esimerkiksi sopimuksen ensivastetoiminnasta ja tarvitsee siinä viranomaiskanavien käyttöoikeutta. Etsinnöissä ja muissa tehtävissä Vapepan ryhmänjohtaja on tarvittaessa yhteydessä viranomaisiin. (Anttonen 2012; Pekkonen 2012.)

4 OPPIMISPROSESSI

4.1 Aikuinen oppijana

Aikuiskasvatusta ja aikuisena opiskelua on tutkittu runsaasti. Päivi Kupias (2007, 38) käsittelee kirjassaan Kouluttajana kehittyminen aikuisten opetusta käytännön näkökulmasta. Hän kirjoittaa eri menetelmistä, joilla aikuisia opetetaan. Mikään menetelmä ei itsessään ole hyvä tai huono, koska eri menetelmillä pystytään ihmisille kouluttamaan erityyppisiä taitoja.

Ilman koko elämän kestävästä oppimisesta ihminen ei pärjää nykyajan nopeasti kehittyvässä ja muuttuvassa maailmassa. Vanhemmille sukupolville tuttu ”kansakoulusta tehtaalle oppipojaksi ja tehtaalta eläkkeelle” -järjestelmä ei enää talouden rakennemuutoksen takia toimi. Tavallista on vaihtaa työpaikkaa tai jopa ammattia työuran aikana. (Paane-Tiainen 2000, 5.)

Näiden tässä työssä mainittujen lähteiden perusteella voidaan päätellä, että työelämän muutokset pakottavat kaikki ihmiset asennemuutoksiin. Tästä syystä aikuiset ovat oppineet jatkuvan kouluttautumisen välttämättömyyden ja soveltavat sitä myös harrastuksiinsa vapaa-aikanaan.

4.2 Konstruktiivinen oppiminen

Aikuisella on maailman asioista ennakkotietoa ja uskomuksia, mikä joko helpottaa tai vaikeuttaa uusien tietojen ja taitojen oppimista. Ihmisellä on tapana uskoa ja muistaa helpommin asioita, joita hän pitää ennakkotietojen perusteella totuutena, koska niistä kehittyy helpommin muistikuvia entisten tietojen kanssa. Vanhoja tietoja kyseenalaistavia ja kiistäviä tietoja ei helposti muisteta ja opita, koska uuden näkökulman sisäistäminen on vaikeampaa kuin uusien piirteiden lisääminen vanhalle tietopohjalle. Uusien asioiden muistaminen ja oppiminen sujuu paremmin, jos tiedot pystytään yhdistämään olemassa olevaan tietoon ja kehittämään asioista erilaisia muistikuvia. (Rausche-von Wright 2003, 58, 162.)

Vapepalaisten koulutusta suunniteltaessa oli tärkeää muistaa, että kaikilla koulutettavilla on olemassa perustietoa ja omia kokemuksia VIRVE-radion käytöstä. Aikaisemman tiedon päälle on helpompaa kasvattaa uutta tietoa ja muodostaa uusia yhteyksiä

vanhan tiedon kanssa. Kouluttajien tulee huomioida koulutettavien aikaisemmat tiedot ja taidot ja suunnitella koulutuksen sisältö siltä pohjalta.

Koulutuksen järjestäminen voi ilman koulutettavien aikaisemman osaamisen kartoitusta johtaa epäonnistumiseen (ks. esim. Kupias 2007; Rauste-von Wright 2003). Koulutus voi olla koulutettaville liian helppoa, vain vanhojen asioiden kertausta tai sitten liian vaativaa ja hankalaa kapulakieltä. Jos kartoituksessa esimerkiksi huomataan, että VIRVE-radion tekninen käyttö on useimmille hankalaa, niin sen oppimiseen varataan enemmän aikaa. Jos taas valtaosa muistaa perustoiminnot hyvin, voidaan nopeammin siirtyä käytännön harjoituksiin. Tästä syystä teemme kyselytutkimuksen koulutettavien aikaisemman osaamisen kartoittamiseksi ennen koulutusta. Järvisen ja Vanttajan (Sallila 2009, 160) mukaan: ”Yhteiskunnan muutoksesta aiheutuvaan laajaan ja jatkuvaan oppimisen tarpeeseen voidaan vastata riittävästi vain edistämällä ihmisten oppimista heidän kaikissa elämänympäristöissään: oppilaitosten lisäksi työssä, yhdistystoiminnassa, kotona ja harrastuksissa.”

5 KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

5.1 Luento osana koulutusta

Mykrän (2008, 25) mukaan luentoa pidetään usein pitkänä ja kuulijoita näännyttävänä monologina, missä kouluttaja puhuu tauotta antamatta opiskelijoille mahdollisuutta ajatella tai osallistua opetusprosessiin. Luento soveltuu tilanteeseen, jossa tarkoituksena on lisätä koulutettavien teoreettista tietopohjaa. Luentojen pitää olla lyhyitä, koska kuulijoiden tarkkaavaisuus laskee jo 15–20 minuutin luennoinnin jälkeen (Kupias 2007, 64).

Kupiaksen (2007, 64) mukaan hyvä luento on oppijoiden aikaisempia tietoja huomioiva eli luennoitsija tarkastaa ennen luentoa koulutettavien aikaisemman tietotason ja käyttää sitä hyväkseen lisäämällä uusia yksityiskohtia vanhoihin tietoihin ja muodostaa niistä kuulijoille uusia, loogisia kokonaisuuksiksi. Loogisen etenevyyden ja aikaisemmille kokonaisuuksille rakentamisen lisäksi on hyvä luento ajallisesti tarkasti rajattu. Hyvä luento tukee opettajan ja opiskelijoiden aktiivista vuorovaikutusta.

Suomen Punaisen Ristin uusimpaan viestintäohjeeseen tutustuminen ennen etsintäharjoitusta toteutettiin luentona, koska luento on tehokkain tapa oppia nopeasti viestintä-

ohjeen tärkein sisältö. Koulutettavat saivat myös avustavana materiaalina koko viestintäohjeen tulostettuna paperilla omaan käyttöön.

5.2 Tetrasim-koulutusohjelma simulaatiokäytössä

Salakarin (2010, 12–16) mukaan teoreettisen tiedon koulutusaikaa ennen käytännön harjoittelua voidaan simulaattorilla tuntuvasti lyhentää. Simulaattorikoulutus jäljittelee tiettyä toimintaa tai tapahtumaa mahdollisimman totuudenmukaisesti antamalla koulutettaville mahdollisuuden harjoitella turvallisesti ja taloudellisesti erilaisia käytännön taitoja. VIRVE-koulutuksen suunnittelussa tukeuduttiin oman oppilaitoksessamme käytössä oleviin mahdollisuuksiin. Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa on koulutuskäytössä Tetrasim-simulaatio-ohjelma yhtenä neljästä suomalaisesta oppilaitoksesta. VIRVE-koulutukseen oli varattu aikaa enintään neljä tuntia. Sekä koulutettavat että koulutuksen tilaajat ja kouluttajat halusivat ensisijaisesti syventää osallistujien VIRVE-radion käyttötaitoja.

Koulutuksen tärkeä osa oli myös kadonneen henkilön etsintä todellisessa kaupunkiympäristössä Kotkan Paimenportilla. Etsintöjen kuluessa kaikki osallistujat pääsivät käyttämään VIRVE-radiota huomioidensa pohjalta etsintöjen kulun raportoimiseen johtokeskukselle. Ennakkotietojen mukaan koulutettavien aikaisempi VIRVE-radioiden käyttökokemus oli vaihtelevaa. Koulutuksen alussa opetettiin Tetrasim-simulaatio-ohjelmalla VIRVE-radioiden tärkeimmät ominaisuudet ja puheryhmät, joita käytettiin kenttäetsinnöissä myöhemmin samana päivänä.

5.3 Tapausopetus eli case-opetus

Tapausopetuksessa opetetaan todellisen tai melko todellisen esimerkkitapauksen avulla. Käsitellessään tapausta opiskelijat soveltavat aikaisempia kokemuksiaan ja osamistaan käsillä olevan tilanteen ratkaisemiseksi käyttämällä samoja välineitä, joita oikeassa tilanteessa tullaan käyttämään. (Kupias, 2007, 82.)

VIRVE-radioiden käyttökoulutuksen etsintäharjoitus oli klassinen harjoitustapaus, missä koulutettavat harjoittelivat tehtävän avulla ennen etsintää Tetrasim-ohjelman ja VIRVE-radioiden avulla opeteltuja taitoja.

Etsintäalueen pohjakarttana käytetään Kotkan kaupungin karttapalvelun mustavalkois- ta karttaa tulostettuna paperille A2. Kartta on mittakaavassa 1/3000 eli yksi senttimetri kartalla vastaa 30 metriä luonnossa. Pohjakartta monistettiin ja pienennettiin mitta- kaavaan 1/6000, että se mahtuisi A3-kokoiselle paperille. Kartasta näkyi etsintäpartion toiminta-alue sekä siihen rajautuvat toiminta-alueet. Alueet olivat erikokoisia, maas- ton vaikeudesta sekä luonnollisista rajoista johtuen. Luonnollisia rajoja olivat soratiet, asfalttitiet ja rautatie, ojat sekä sähkölinjat. Etsintäalueiden pituus vaihteli 150–350 metrin ja leveys 60–150 metrin ja leveys 60–150 metrin välillä.

Järjestäjät suunnittelivat myös etsintöjen lisätehtävän, jos etsintä olisi sujunut nopeasti ja etsittävä löydetty suunniteltua aikaisemmin. Lisätehtävänä oli varauduttu kentällä loukkaantuneen etsijän evakuointiin ja tilanteen kommunikointiin VIRVE-radioilla. Lisätehtävää ei käytetty.

5.4 Pienryhmätyöskentely

Donald C. Pennington (2002, 3–5) kirjoittaa työskentelystä pienryhmissä. Hänen mu- kaansa psykologisen ryhmän jäsenet tuntevat olevansa ryhmä. Psykologisen ryhmän vastakohta on aggregaatti eli ihmiskasautuma. Aggregaatti koostuu henkilöistä, joilla ei ole mitään keskinäisiä yhteyksiä, mutta joka sattuvat olevan lähekkäin lyhyen aikaa, esimerkiksi elokuvayleisö samaa elokuvaa seuraamassa.

Psykologisen ryhmän vuorovaikutus voi olla kasvokkain, mutta myös käyttäen nyky- aikaisia viestintävälineitä, esim. sähköpostia. Keskeistä on, että vuorovaikutus on merkityksellistä ja sillä on sekä yhteinen tavoite että päämäärä. (Pennington 2002, 3– 4.)

Penningtonin (2002, 4–5) mukaan on hankala määritellä tarkasti psykologisen ryhmän jäsenmäärän ylärajaa. Yli 30, joskus jopa jo yli 20 jäseneen ryhmä on vaikeasti johdet- tava. Liian iso ryhmä hajoaa herkästi pienemmiksi alaryhmiksi, missä on tyypillisesti 3–4, mutta voi olla joka 15–20 jäsentä.

Tämä tutkittu tieto oli ensimmäinen syy, miksi koulutettavien lukumäärä päätettiin pi- tää enintään 20 henkilössä. Toinen oli tekninen rajoitus. Koulutukseen päätettiin käyt- tää Tetrasim-ohjelmaa, ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Jylpyn kampuksen atk-luokassa on tilaa 20 opiskelijalle. Kolmanneksi, koulutettavat osallistuivat etsintä-

harjoituksiin pareittain. Pennington (2002, 56–57) kirjoittaa ranskalaisen insinöörin Maximillian Ringelmannin tutkimuksesta ryhmätyöskentelystä. Ringelmannin mielestä yksilön keskimääräinen ponnistus vähenee, kun ryhmä koko kasvaa.

Parityöskentely myös ennaltaehkäisee Ringelmann-efektina tunnettua sosiaalista laiskottelua. Isommassa ryhmässä kasvaa huomattavasti sekä sosiaalisen laiskottelun että kompensaation vaara. Itseään kyvykkäämpänä pitävä ryhmän jäsen ponnistelee enemmän ja samalla vähentää muiden jäsenten mahdollisuutta osallistua. Periaatteessa kaikissa ryhmissä esiintyy sosiaalista laiskottelua ja kompensaatiota, mutta pienimmässä kahden henkilön ryhmässä on molempien pakko panostaa. (Pennington 2002, 56 - 60). Jos toinen ryhmän jäsenistä on selvästi kyvykkäämpi ja kokeneempi, hän voi ottaa mentorin eli avustavan roolin. Pari on pienin ryhmä ja näin kaikki koulutettavat pääsivät henkilökohtaisesti harjoittelemaan etsinnöissä tarpeellisia toimintoja ja VIRVE-radion käyttöä.

Psykologiselle ryhmälle ovat ominaisia yhteiset tavoitteet, josta vallitsee yksimielisyys jäsenten keskuudessa (Pennington 2002, 4). Koulutettavien henkilökohtaisen motivaation oletettiin olevan hyvä. Lisäksi oletettiin, että heidän yhteinen tavoitteensa on oppia käyttämään VIRVE-radiota kadonneen henkilön etsinnässä. Etsintäharjoituksista päätettiin järjestää osana koulutus, jotta jokaisella osallistujalla oli mahdollisuus käyttää ja syventää opittuja taitoja todellisuudenmukaisessa etsintäharjoituksessa.

5.5 Koulutuksen kohderyhmä

VIRVE-koulutuksen suunnittelu rakentui osallistujien aikaisempien tietojen ja kokemusten pohjalle. Jukka-Pekka Kaasiselta 29.9.2011 saadun tiedon mukaan koulutettava ryhmä tuli koostumaan aikuisista ihmisistä.

Koulutusta varten SPR:n Kaakkois-Suomen piirin valmiuspäällikkö Eila Siira luovutti 39 Vapepa-johtajan tai ea-ryhmänjohtajan yhteystiedot. Opinnäytetyön tekijät soittivat annettuihin puhelinnumeroihin satunnaisessa järjestyksessä ja selvittivät puhelimitse vastaajien VIRVE-radion käyttöosaamista strukturoidun kyselylomakkeen avulla. Kaikille, joille soitettiin, esitettiin samat kysymykset. Kysymykset ovat liitteenä 1. VIRVE-radion aikaisemman käyttökokemuksen lisäksi kysyttiin toiveita koulutuksen sisällön suhteen. Kysymysten toinen tarkoitus oli saada koulutettavat ajattelemaan aihetta ja valmistautumaan kurssille. Kupiaksen (2007, 52) mukaan ”Ennakkokysymyk-

set ovat erittäin hyvä ja tehokas tapa aktivoida oppijoiden ajatuksia ennen varsinaista koulutusta.”

Sekä SPR:n aikaisempien viestintäkurssien että vapaaehtoisten aikaisempien kokemusten ja toiveiden pohjalta suunniteltiin 3–4 tunnin mittainen koulutus. Osallistujien mielipiteiden kartoittaminen oli tärkeää, jotta kurssiin saatiin sopiva määrä aikaisemmin opittujen taitojen syventämistä ja uusien taitojen oppimista. Kupiaksen mukaan (2007, 116) mukaan ”Aikaisemmat kokemukset ja osaaminen säätelevät ihmisen oppimista. Ne määrittelevät, mitä pidämme tärkeänä ja merkityksellisenä ja mitä ylipäättään pystymme ymmärtämään. Sen vuoksi olisikin hyvä tiedostaa se, minkä päälle uutta rakennetaan.”

5.6 Ennakkokysymysten analysointi

Vastausten pohjalta päätettiin koulutuksen painopisteet. Jos valtaosa vastaajista ilmoitti, että osaa käyttää tiettyä toimintoja, niin ne kerrattiin lyhyesti ja keskityttiin enemmän toimintoihin, joita valtaosa vastaajista ei osannut. Tekijät käyttivät termiä VIRVE-radio 29.9.2012 lähtien. Kyselylomakkeessa oli vielä käytössä myös vanhempi termi VIRVE-puhelin.

Alla ovat kysymykset sekä vastaukset taulukoituna.

Vastanneesta viisi ei ollut koskaan käyttänyt VIRVEä ja yksi vastaajista ei halunnut vastata kysymyksiin, koska oli jo osallistumassa toiseen samanaiheiseen koulutukseen. Loput 23 vapepalaista tai ea-ryhmänjohtajaa vastasivat kaikkiin kysymyksiin. Vastaajista neljä oli käyttänyt VIRVEä kadonneen henkilön etsinnässä, 12 ea-päivystyksessä ja 15 jossain muussa tilanteessa yleensä ammatissaan tai muussa harrastustoiminnassa. Tähän kysymykseen pystyi valitsemaan useampia vastauksia, joten vastausten summa ylittää vastaajien määrän.

Taulukko 1. VIRVE-radion käyttö (n = 28)

Kadonneen henkilön etsinnässä	EA-päivystyksessä	Jossain muualla	En ole käyttänyt	Vastaajia
4	12	15	5	28

Toisesta kysymyksestä lähtien kysyttiin VIRVEN perustoimintoihin liittyviä kysymyksiä. Erilaisissa tapahtumissa VIRVE-radiota oli vastanneista viisi käyttänyt kerran, vastanneista 10 oli käyttänyt VIRVEä kahdesta viiteen kertaa ja kahdeksan vastaajaa yli 10 kertaa.

Taulukko 2. VIRVE-radion käyttö tapahtumissa (n = 23)

Kerran	2 – 5 kertaa	yli 10 kertaa
5	10	8

Seuraavilla kysymyksillä haluttiin kartoittaa VIRVE-radion erilaisten toimintojen käytön osaamista.

Valtaosa vastaajista (n = 27) halusi kerrata VIRVE-radion perustoimintoja, koska aikaisemmasta käyttötilaisuudesta on kulunut paljon aikaa, jopa vuosia. Perustoimintojen kertauksen lisäksi toivottiin VIRVE-radion käytön harjoittelua. Kaikki vastaajat ymmärsivät, mikä on VIRVE-radio, mutta kaikki eivät osanneet käyttää sitä. Jopa ne, jotka muistivat kaikki ennakkokysymyksissä eritellyt VIRVE-radion perustoiminnot, halusivat osallistua koulutukseen käyttökokemuksen kartoittamiseksi. Vastanneista 18 oli käyttänyt VIRVE-radiota yli 2 kertaa, kahdeksan jopa yli 10 kertaa, mutta viisi vain kerran ja 4 ei kertaakaan.

Vastausten perusteella kaikki osasivat laittaa VIRVE-radion virran päälle. Useimmat osasivat säätää äänenvoimakkuutta, tarkastaa akun latauksen ja käyttää näppäinlukkoa. Nämä toiminnot vaativat vain pikaista kertausta.

Radionverkon toiminta-alueen vahvuuden osasi tarkastaa yli puolet. Yli puolet vastaajista osasi vaihtaa puheryhmää ja soittaa yksilöpuhelun sekä hallitsi puheohjeen. Lähes puolet osasi käyttää kaiutintoimintaa ja tekstiviestiä. Vain neljäsosa osasi soittaa ryhmäpuhelun ja käyttää suorakanavatilaa. Koska näitä toimintoja hallitsivat harvemmat vastanneista, näiden toimintojen kertaamiseen täytyi käyttää enemmän aikaa.

Erityisen huomion alla oli ryhmäpuhelun soittaminen ja vastaanottaminen, mitä 15 ei osannut. Suorakanavatilaa käytön koki vaikeaksi 14 vastaajaa sekä tekstiviestit VIRVE-radiolla koki vaikeaksi 10 vastaajaa. Myös radioverkon vahvuuden tarkistus, pu-

heryhmän vaihto sekä yksilöpuhelun soittaminen olivat hankalia yhdeksälle vastaajalle.

Taulukko 3. Kysymykset 3 – 13 (n = 23)

	Osaan	Ehkä osaan	En osaa
3. Osaatko laittaa VIRVE-puhelimen virran päälle?	21	1	1
4. Osaatko tarkistaa puhelimen akun latauksen?	17	2	4
5. Osaatko tarkistaa toiminta-alueen Tetra-verkon riittävyyden?	12	2	9
6. Osaatko laittaa kaiuttimen päälle ja pois päältä?	10	7	6
7. Osaatko käyttää näppäinlukkoa?	15	3	5
8. Osaatko säätää äänen voimakkuutta?	21	0	2
9. Osaatko soittaa ryhmäpuhelun VIRVELLÄ ja vastata ryhmäpuheluun?	6	2	15
10. Osaatko tarvittaessa vaihtaa puheryhmää?	12	2	9
11. Osaatko vaihtaa VIRVE-radion suorakanavatiilaan, jos Tetra-verkko ei ole jostain syystä käytössä?	6	3	14
12. Osaatko soittaa yksilöpuhelun ja vastata yksilöpuheluun VIRVELLÄ?	13	1	9
13. Osaatko lähettää ja lukea tekstiviestin VIRVELLÄ?	10	3	10

SPR:n radiopuheohjeen hallitsivat melkein kaikki vastaajat. Vain kaksi 23 vastaajasta ei ollut kuullutkaan puheohjeesta.

Taulukko 4. SPR:n radiopuheohjeen hallinta (n = 23)

Hallitsen täysin	Hallitsen osittain	En ole käyttänyt puheohjetta	En ole kuullutkaan puheohjeesta
11	10	0	2

5.7 Koulutuksen toteutus

Koulutus toteutettiin 13. lokakuuta 2012 Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Jylpyn kampuksella. Koulutuksen kesto oli neljä tuntia. Koulutusohjelma on liitteenä 2. Kurssille ilmoittautuneista 20 henkilöstä kolme perui osallistumisensa pari vuorokautta ennen koulutuksen alkua. Vapautuneille paikoille etsittiin uusia vapaaehtoisia vielä torstaina 11. lokakuuta. Torstaina puhelimella tavoitettu henkilö ilmoitti, että hänellä on jo muita suunnitelmia viikonlopuksi. Muille yhteystietolistan vapaaehtoisille ei enää soitettu, koska oli melko epätodennäköistä, että vapepalaiset pystyisivät osallistumaan alle kahden vuorokauden päästä alkavaan koulutukseen. Lauantaina 13. lokakuuta saapui paikalle 13 koulutettavaa, Eila Siira ja Jukka-Pekka Kaasinen SPR:stä, HUSin VIRVE päällikkö Tomi Pekkonen, KyAMK:n lehtori Satu Anttonen sekä kouluttajat sairaanhoitajaopiskelijat Heidi Husu ja Heikki Kirotar.

Vapepan toimintaan osallistuvien vapaaehtoisten oman turvallisuuden ja sijainnin seurannan takia kaikkien tulo- ja lähtöajat sekä yhteystiedot otetaan ylös. Koulutukseen osallistujista tehtiin nimilista, jossa oli nimen lisäksi osallistujan matkapuhelinnumero, tulo- sekä lähtöaika.

Ensiavun ensimmäinen lähtökohta on estää lisävahinkojen syntyminen ja varmistaa auttajien oma turvallisuus. On erittäin tärkeää tietää etsinnöissä osallistuvien ihmisten määrän lisäksi jokaisen etsijän henkilötiedot, tehtävä etsinnässä sekä toiminta-alue. Etsintöjen lopussa pitää rekisteröidä kaikkien osallistujien paluuaika etsintöjen johtopisteeseen ja varmistaa, että etsijät ovat sekä henkisesti että ruumiillisesti hyväkuntoisia. (Tiittanen 2012.)

Koulutuspäivän alussa kerrattiin VIRVE-radion perustoimintoja KyAMK:n tietokone-luokassa 348 Tetrasim-ohjelman avulla. Kaikilla koulutettavilla oli koulutuksen ajan käytössä toimivat VIRVE-radiot ja vapaaehtoisen pelastuspalvelun puheohjeen versio 1.0, valmistunut 11.12.2007. Eila Siira ja Jukka-Pekka Kaasinen toimivat koulutuksen etsintäharjoituksessa johtokeskuksena. VIRVE-radion perustoimintojen sekä puheohjeen kertauksen jälkeen siirryttiin ulos harjoittelemaan radion käyttöä etsinnän aikana. Kadonneen henkilön tiedot ilmoitettiin vapaaehtoisen pelastuspalvelun ”Tiedot kadonneesta” -lomakkeen mukaan. Koulutettaville annettiin toiminta-alueen mustavalkoinen kartta mittakaavassa 1:3000, karttaan oli merkattu etsintäreitit jokaiselle parille. Etsijöiden piti raportoida radiolla reitillä havaitsemansa poikkeavat esineet ja mah-

dollinen havainto kadonneesta henkilöstä. Etsintöjen jälkeen koulutukseen osallistujat palasivat palautteenantoon.

6 KOULUTUKSEN PALAUTE

Kaikilta koulutukseen osallistuneilta pyydettiin koulutuspäivän lopussa kirjallisesti nimitöntä palautetta ja ehdotuksia VIRVE-radion koulutuksen kehittämiseksi. Palautteet kerättiin kurssipäivän lopussa. Palautteita saatiin 14 henkilöltä, niistä kaksi oli al-lekirjoitettuna. Tärkeimmät ajatukset ovat seuraavassa kappaleessa eriteltyinä.

Kymmenen oli sitä mieltä, että on hyvä kerrata tärkeimpiä toimintoja ja että käytännön harjoitus oli toimiva. Seitsemän halusi lisää säännöllistä VIRVE-radion käyttökoulutusta. Neljä oli sitä mieltä, että osallistujien tietotaidon taso VIRVE-radion käytössä vaihteli tuntuvasti ja kurssin tempo oli kokemattomille käyttäjille liian nopea eikä kaikkea uutta ehtinyt sisäistää. Yhtä moni ilmoitti, että simulaattorin samanaikainen käyttö VIRVE-radion kanssa hämmensi ja sekoitti vähemmän kokeneita käyttäjiä, koska uutta tietoa tuli kerralla liikaa. Neljä osallistujaa toivoi myös VIRVE-radion lyhyttä kenttäohjetta paperilla, jossa esitellään tärkeimmät toiminnot. Kaksi oli sitä mieltä, että rakenteeltaan hieman erilaisten radioiden käyttö samanaikaisesti hämmensi. Yksi oli sitä mieltä, että VIRVE-radion käytön opetus luokkahuoneessa oli johdonmukaista. Yksi oli sitä mieltä, että kyseinen VIRVE-radion koulutus sopisi Vapepan viralliseksi viestikoulutukseksi. Yksi toivoi suunnitelmaa opetuksen järjestyksestä.

7 POHDINTA

Etsintäharjoitus oli osa VIRVE-radion käyttökoulutusta. Kaikki osallistujat antoivat etsintäharjoituksesta sekä suullisesti että kirjallisesti positiivista palautetta. Harjoitusta pidettiin onnistuneena ja todellisentuntuisena. Erityisesti nostettiin esille, että harjoitus sisälsi paljon viestiliikennettä ja maastoon jätettyjen vaatteiden löytäminen antoi onnistumisen tunteen.

Eila Siira ja Jukka-Pekka Kaasinen, jotka hoitivat viestikeskusta, kyselivät etsijöiltä väliaikatietoja etsinnän etenemisestä VIRVE-radion avulla. Kaikki kurssilaiset vastasivat sekä puheviestiin että tekstiviestiin, joten jokainen pääsi harjoittelemaan radion käyttöä etsinnän aikana.

Etsintäalueet ja etsittävän henkilön olinpaikka suunniteltiin niin, että ainakin kolmella ryhmällä oli mahdollisuus nähdä ja löytää kadonnut henkilö. Se lisäsi harjoitukseen realismia, koska etsintäalueiden pitää olla riittävän pieniä niiden perinpohjaiseen tarkastamiseen. Suomalainen maasto on yleensä kivikkoista ja näkyvyys on huono, joten etsijät etenevät hitaasti, tarkistaen jokaisen pensaan ja kolon, johon ihminen voisi piiloutua.

Kaikilla ryhmillä kului alueidensa tarkastamiseen puolesta tunnista tuntiin. Järjestäjät olivat tietoisesti jättäneet jokaisen ryhmän alueelle yhden vaatekappaleen paikkoihin, joihin vaatteet saattavat ihmiseltä pudota. Yksi kurssilaisista kirjoitti palautteessaan: ”Kiitos järjestäjille, jotka vaivautuivat viemään ”löytöjä” etsintäjoukoille.” Tämän kirjallisen ja suullisten palautteiden perusteella voi päätellä, että konkreettisen esineen löytäminen etsintäharjoituksen aikana antaa etsijälle onnistumisen tunteen, mikä on tärkeää etsijöiden motivaation ja keskittymiskyvyn ylläpitämiseksi.

Koulutuksen sisältöä ja kouluttajien toimintaa pidettiin hyvänä tai jopa erinomaisena. Kirjallinen palaute oli pyydetty nimettömänä, joten voi olettaa, että koulutettavat kirjoittivat palautteeseen koko henkilökohtaisen mielipiteensä sekä hyvässä että pahassa. Ainoa koulutuksen sisältöä käsittelevä kehittämissuositus oli, että kerralla tuli liikaa tietoa. Koulutuksen tulisi olla yksinkertaisempi ja keskittyä VIRVE-radion peruskäytön harjoitteluun. Monet koulutukseen osallistuneet halusivat tulevaisuudessa harjoitella säännöllisesti VIRVE-radion käyttöä, koska virallisia käyttökertoja on liian harvoin kaikkien VIRVE-radion perustoimintojen muistamiseen. Jatkossakin tällaisella lyhyellä kurssilla kannattaa keskittyä tyypillisissä etsintätilanteissa tarvittaviin viestintätaitoihin. Käytännön viestintätaitojen kartuttaminen oli tämän kurssin tavoitteena. Palautteen kautta varmistettiin, että koulutus onnistui myös osallistujien mielestä ja koulutuksen tavoitteet saavutettiin.

Koulutuksen tavoitteet saavutettiin paljolti motivoituneiden osallistujien ansiosta. Aikuiskasvatuksen ja jatkuvan koulutautumisen periaatteita soveltaen voi todeta, että vappelalaiset ovat sisäistäneet elinikäisen oppimisen ajatuksen. Käytännössä se tarkoittaa, että vuosia tai jopa vuosikymmeniä sitten saatu viestintäkoulutus koetaan yleisesti riittämättömäksi ja vappelalaiset hakevat ja vaativat aktiivisesti järjestelmällistä täydennyskoulutusta.

7.1 Tavoitteiden täyttyminen

Opinnäytetyön ensisijaisena tavoitteena oli VIRVE-koulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen Vapepan ryhmänjohtajille SPR:n toiveiden mukaan. Toisena tavoitteena oli vahvistaa vapaaehtoisten tietoja ja taitoja VIRVEN käytössä. Kolmantena tavoitteena oli kehittää opinnäytetyön tekijöiden opetus- ja ohjaustaitoja. Neljäntenä tavoitteena oli saada palautetta järjestetyn koulutuksen onnistumisesta ja sopivuudesta vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa toimiville.

Ensimmäiseen tavoitteeseen päästiin, koska koulutus suunniteltiin ja toteutettiin opinnäytetyön tilaajan toiveiden mukaa. Toiseen ja neljänteen tavoitteeseen päästiin. Koulutuksen lopussa tuli sekä koulutettavilta että yhteistyökumppaneilta paljon positiivista palautetta kurssin sisällöstä sekä toteutuksesta. Myös kolmanteen tavoitteeseen päästiin, koska osallistujien mielestä koulutuksen sisältö sekä opettajien taidot olivat hyviä. Opinnäytetyön tekijät saivat paljon uutta tietoa ja kokemuksia aikuiskoulutuksen suunnittelusta ja toteuttamisesta.

7.2 Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja jatkokehitysehdotukset

Monet kurssin osallistujat kertoivat, että Tetrasim-ohjelma sekä seinälle heijastettuna että tietokoneen näytöllä VIRVE-radioiden ja suullisen ohjauksen kanssa antoi yhtä aikaa liikaa tietoa tottumattomalle VIRVE-radion käyttäjälle. Tästä voidaan päätellä, että jatkossa kurssilaisia voisi kouluttaa pelkästään Tetrasim-ohjelmalla ilman VIRVE-radioita tai VIRVE-radioiden ja Power Point-esityksen avulla. VIRVE-radioita ja Tetrasim-ohjelmaa ei siis välttämättä tarvita samassa koulutuksessa.

Tetrasim-ohjelman käyttö oli hyödyllistä, koska kurssilaiset sekä SPR:n työntekijät tustuiivat paremmin ohjelman sisältöön. He tietävät nyt, mitkä ovat tuon ohjelman edut koulutusta suunniteltaessa. Kokemus on tärkeä tulevien viestintäkoulutuksien suunnittelussa, koska Tetrasim-ohjelma on käytössä vain neljässä suomalaisessa oppilaitoksessa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Kotkan Jylpyn kampuksen lisäksi Laurea-ammattikorkeakoulussa Espoon Otaniemessä ja Tampereen ammattikorkeakoulussa sekä Pelastusopistolla Kuopiossa. Noilla paikkakunnilla voisi järjestää koulutuksen Tetrasim-ohjelmalla ja muilla paikkakunnilla sama koulutus voitaisiin hoitaa VIRVE-radioilla ja Power Point-esityksellä järjestelmän perustoiminnoista. Kenttäolosuhteissa, missä Power Point-esityksen käyttö on hankalaa, voidaan vastaavasti käyttää pape-

ritulosteita Power Point-esityksestä VIRVE-radion kanssa. Tälläkin tavalla päästään haluttuun lopputulokseen. On siis mahdollista järjestää sama koulutus kolmella eri tavalla.

Majjaliisa Rauste-von Wrightin, Johan von Wrightin ja Tiina Soinin (2003, 12, 54) mukaan oppiminen on aina tilannesidonnaista. Oppimistuloksiin vaikuttavat esimerkiksi ryhmän sisäiset suhteet ja vuorovaikutus sekä oppimisympäristön innostavuus ja opetuksen hyväntahtoisuus. Tetrasim-ohjelman haasteellisuus ja uutuusarvo saattoi jopa innostaa koulutettavia oppimaan. Kaikille koulutettaville jäi ohjelmasta muistikuvia, jotka helpottavat myöhemmin VIRVE-radioiden perustoimintojen muistamisessa.

Tämä opinnäytetyö on hyödyllistä luettavaa hoitoalan opiskelijoille, Vapaaehtoisen pelastuspalvelun aktiiveille, sekä muille henkilöille, jotka käyttävät työssä tai harrastuksissa viranomaisverkkoa. Tämä työ on erityisen hyödyllinen viranomaisverkon epäsäännöllisten käyttäjien koulutuksen suunnittelijoille. Jos koulutettavien määrä on suuri ja osallistujien kokemukset VIRVE-radioiden käytöstä vaihtelevat tuntuvasti, on järkevää jakaa koulutettavat osaamistason mukaan perusopetusryhmäksi ja kokeneiden käyttäjien pikakertausryhmäksi.

Seuraava opinnäytetyön aihe viranomaisverkon käytöstä voisi olla VIRVE-radion käyttöön liittyvä kenttäohje Suomen Punaiselle Ristille. Tällaista lyhyttä kenttäohjetta toivoivat useat VIRVE-radion käyttökoulutukseen osallistuneet. He toivoivat kompak-tia ohjetta säänkestävässä muodossa esimerkiksi laminoituna tai painettuna ohuelle pankkikortin kokoiselle muovilevyllä.

LÄHTEET

Anttonen, S. Lehtori. Haastattelu 7.5.2012. Kotka: Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.

European Telecommunications Standards Institute. 2011. Tetra. Saatavissa: <http://www.etsi.org/website/technologies/tetra.aspx> [viitattu 2.9.2012].

Kaakkois-Suomi. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun internetsivut. Saatavissa: <http://www.vapepa.fi/piiri/kaakkois-suomi> [Viitattu 26.9.2012].

Kaasinen, J.-P. SPR:n VIRVE pääkäyttäjä. Haastattelu 29.9.2011. Kouvola: SPR:n Kaakkois-Suomen piiritoimisto.

Koulutus. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun internetsivut. Saatavissa: <http://www.vapepa.fi/koulutus> [Viitattu 26.9.2012].

Kupias, P. 2007. Kouluttajana kehittyminen. Helsinki: Yliopistokustannus.

Laurea-ammattikorkeakoulun kotsisivu. VIRVE-koulutuksen esite. http://www.laurea.fi/fi/otaniemi/Documents/Virve_koulutus_esite.pdf [Viitattu 13.2.2013].

Mykrä, T. & Hätönen, H. (toim.) 2008. Opas opetusmenetelmistä. Helsinki: Edita Prima.

Paane-Tiainen, T. 2000. Oppijaksi aikuisena. Helsinki: Oy Edita Ab.

Pekkonen, T. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin VIRVE aluepääkäyttäjä. Haastattelu 24.5.2012. Kouvola: HUS Konsernihallinto.

Pelastusopiston kotisivu. Hätäkeskussimulaattorin esittely. Saatavissa:

<http://www.pelastusopisto.fi/pelastus/home.nsf/Pages/38FF1B82A52B5254C22575B7003DDCCC> [Viitattu 13.2.2013].

Pennington, D. 2002. *The Social Psychology of Behaviour in Small Groups*. Hove: Psychology Press.

Rauste-von Wright, M., von Wright, J. & Soini, T. 2003. *Oppiminen ja koulutus*. (9. uudistettu painos). Juva: WSOY.

Rokkanen, T. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kymen piirin hallituksen puheenjohtaja. Haastattelu 27.1.2012. Kotka: Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.

Salakari, H. 2010. *Simulaattorikouluttajan käsikirja*. Helsinki: Hakapaino.

Sallila, P. (toim.) 2009. *Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus*. 3. - 4. painos. Vantaa: Hansaprint.

Siira, E. SPR:n Kaakkois-Suomen valmiuspäällikkö. Haastattelu 7.2.2012. Kouvola: SPR:n Kaakkois-Suomen piiritoimisto.

STM 2004. *Sosiaali- ja terveystoimen viranomaisverkon viestiliikenneohje*. 1.4.2004. Sosiaali- ja terveysministeriö. Versio 1.0. Saatavissa: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=64908&name=DLFE-8304.pdf [viitattu 2.9.2012].

Tiittanen, A. Suomen Punaisen Ristin Karhulan osaston ensiapuryhmänjohtaja. Haastattelu 28.9.2012. Kotka: Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.

Toikka, V. 2007. *Elämäntapana VPK ja Vapepa*. *Pelastustieto* 5/2007, s. 46 – 47.

Toikka, V. 2004. *Vapaaehtoisten työtä arvostetaan, mutta Vapepa tunnetaan heikosti*. *Julkaisussa: Pelastustieto* 9/2004, s. 38 – 40.

Valmiustietokannan hälytykset. Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun internetsivut. Saatavissa: <http://www.vapepa.fi/aggregator/sources/1>. [Viitattu 11.1.2013].

Valtioneuvoston periaatepäätös. 11.4.2002. Sosiaali- ja terveysministeriön internet sivut. Saatavissa:

<http://pre20031103.stm.fi/suomi/eho/julkaisut/terveysprojekti/terveydenhuollonrahat.htm> [viitattu 2.9.2012].

Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu. Vuosikertomus 2010.

Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun internetsivut. Saatavissa: <http://www.vapepa.fi/>. [Viitattu 27.1.2012].

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu; Puheohje. 11.12.2007. Versio 1.0. Saatavissa: <http://www.vapepa.fi/sites/uusi.vapepa.fi/files/Vapepa%20Puheohje.pdf> [Viitattu 24.5.2012].

Vapepa info 2/2010.

Vapepan koulutustoimintaohje 2009. Päivitetty 25.10.2009. Versio 1.1. Saatavissa <http://www.vapepa.fi/sites/vapepa.fi/files/Vapepan%20koulutustoimintaohje%202009.pdf> [Viitattu 10.1.2013].

Virve Tuotteet ja Palvelut Oy:n internetsivu Saatavissa: <http://www.virve.com> [Viitattu 21.5.2012].

VIRVE-viranomaisverkon yleiskuvaus. Wikipedian internetsivut. Saatavissa: <http://fi.wikipedia.org/wiki/VIRVE> [Viitattu 9.6.2011].

1. Oletko käyttänyt VIRVE-puhelinta?

- Kadonneen henkilön etsinnässä
- Ea-päivystyksessä
- Jossain muussa, (missä?).....
- En ole käyttänyt.

Ei jatketa, jos haastateltava ei ole käyttänyt VIRVEä.

2. Monessako eri tapahtumassa olet käyttänyt VIRVE-puhelinta?

- Kerran
- 2 – 5 kertaa
- Yli 10 kertaa

3. Osaatko laittaa VIRVE-puhelimen virran päälle?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

4. Osaatko tarkistaa puhelimen akun latauksen?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

5. Osaatko tarkistaa toiminta-alueen Tetra-verkon riittävyyden?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

6. Osaatko laittaa kaiuttimen päälle ja pois päältä?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

7. Osaatko käyttää näppäinlukkoa?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

8. Osaatko säätää äänenvoimakkuutta?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

9. Osaatko soittaa ryhmäpuhelun VIRVELLÄ ja vastata ryhmäpuheluun?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

10. Osaatko tarvittaessa vaihtaa puheryhmää?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

11. Osaatko vaihtaa VIRVE-radion suorakanavatilaan, jos Tetra-verkko ei ole jostain syystä käytössä?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

12. Osaatko soittaa yksilöpuhelun ja vastata yksilöpuheluun VIRVELLÄ?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa.

13. Osaatko lähettää ja lukea tekstiviestin VIRVEllä?

- Osaan.
- Ehkä osaan.
- En osaa

14. Hallitsetko SPR:n radiopuheohjeen?

- Hallitsen täysin.
- Hallitsen osittain.
- En osaa käyttää puheohjetta.
- En ole kuullutkaan puheohjeesta.

15. Mitä haluaisit vielä oppia VIRVE-radiosta?

KOULUTUSOHJELMA

VIRVE-koulutus KyAMKin Jylpyn kampuksella la 13.9.2012 klo 10 – 14.

Kouluttajina toimivat sairaanhoitajaopiskelijat Heikki Kirotar ja Heidi Husu.

Koulutukseen osallistuvat 20 Vapepa-johtajaa ja EA-ryhmänjohtajaa.

Paikalla seuraamassa ovat lehtori Satu Anttonen ja SPR:n Kaakkois-Suomen valmiuspäällikkö Eila Siira ja valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen sekä HUSin VIRVE päällikkö Tomi Pekkonen.

Klo 09:30 Otamme osallistujat vastaan KyAMKin Jylpyn kampuksen ala-aulassa.

Klo 10 siirrymme yläkertaan ja juomme aamukahvit.

Siirrymme luokkaan 348. Luokassa on 21 tietokonetta eli kaikille osallistujille omansa ja kouluttajille yksi. Kaikissa tietokoneissa on Tetrasim-ohjelmat.

Klo 10:15-11:15 VIRVE-radion perustoiminnot. Seuraavat kysymykset kysyimme etukäteiskysymyksinä. Kaikilla osallistujilla sekä kouluttajilla on käytössään joko KyAMKin tai SPR:n VIRVE-radio. Varmistamme, että kaikki osallistujat hallitsevat seuraavat VIRVE-radion perustoiminnot:

1. Virran kytkeminen
2. Akun latauksen tarkistus
3. Tetra-verkon riittävyys eli kentän voimakkuuden tarkistaminen
4. Kaiutintoiminnan käyttö
5. Näppäinlukon käyttö
6. Äänenvoimakkuuden säätö

7. Ryhmäpuhelun soittaminen ja siihen vastaaminen
8. Suorakanavatilán käyttö
9. Yksilöpuhelu VIRVE:stä VIRVE:en
10. Tekstiviestin lähettáminen ja lukeminen
11. Puheryhmán vaihtaminen

Klo 11:15–11:45 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun puheohje.

Klo 11:45 Valmistellaan maastoetsintään lähtöä, mahdollisuus juoda kahvia tai teetä.

Klo 12-13 Kadonneen henkilön etsintä lähimaastosta. Etsijöiden ohjeistus. Koulutettavat kommunikoivat vapaaehtoisen pelastuspalvelun puheohjetta käyttäen.

Klo 13:15-14 Koulutuksen päättäminen ja palaute

Heidi Husu, HO09SC

Heikki Kirotar, HO09SC

OPISKELIJA

Opiskelijanumero HO09SC	Viralliset etunimet Heidi Elina
Sukunimi Husu	
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti heidi.husu@student.kyamk.fi	Puhelin
Toimipiste ja koulutusohjelma Kotka / Jylppy, hoitotyön koulutusohjelma	
Suuntautumisvaihtoehto ja ryhmätunnus Sairaanhoitaja HO09SC	

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantaja ja yritys/yhteisö Suomen Punainen Risti, keskus toimisto	Yrityksen/yhteisön yhteyshenkilö valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen
Lähiosoite PL 168 (Tehtaankatu 1 a)	Postinumero ja -toimipaikka 00141 HELSINKI
Sähköposti jukka-pekka.kaasinen@redcross.fi	Puhelin 040 522 8114

OPINNÄYTETYÖN HANKKEISTUS

☐ Toimeksiantaja maksaa opinnäytetyöstä opiskelijalle tai ammattikorkeakoululle korvauksen, josta on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Opinnäytetyöllä on toimeksiantajan puolelta nimetty ohjaaja ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Toimeksiantajan tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia toiminnassaan.

OPINNÄYTETYÖN OHJAUS

Ohjaava(t) opettaja(t) Satu Anttonen
Sähköposti satu.anttonen@kyamk.fi
Yrityksen/yhteisön ohjaaja(t) valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen & valmiuspäällikkö Eila Siira
Sähköposti jukka-pekka.kaasinen@redcross.fi & eila.siira@redcross.fi

OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyön aihe (max. 200 merkkiä) VIRVE-puhelimen käyttökoulutus Etelä-Suomen alueen VaPePa-johtajille. Kutsumme koulutukseen n. 20 henkilön ryhmän vapaaehtoisia, joiden yhteystiedot olemme saaneet etukäteen SPR:n Kaakkois-Suomen piirin valmiuspäällikkö Eila Siralta.	
Kehittämisen- tai tutkimustavoite ja toimeksianto (max. 300 merkkiä) Ensin kartoitamme 20 VaPePa-johtajan VIRVE-puhelimen käyttövalmiuden ja parannamme heidän VIRVE-puhelimen käyttövalmiuttaan koulutuksella. Suomen Punainen Risti on toimeksiantaja.	
Keskeiset menetelmät (max. 300 merkkiä) Käytämme menetelmänä ainakin teemahaastattelua kyselytutkimusta tehdessämme.	
Opinnäytetyön aloitus 1.11.2011	Opinnäytetyön luovutus toimeksiantajalle 31.12.2012
Opinnäytetyö täyttää Tilastokeskuksen T & K määritelmän *) ☒ Kyllä ☐ Ei	

*) T & K määritelmän saa opintotoimistosta tai Internetistä,
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tkke/kas.html>

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

<p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta.</p> <p>Oikeudet tuloksiin ja muuhun opinnäytetyöhön liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin. Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p>	<p>Tulosten julkaiseminen ja luottamuksellisuus Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa salassa pidettäviksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö voidaan julkaista myös Internetissä.</p> <p>Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p>
--	---

Olemme yhteisesti sopineet opinnäytetyön toteutuksesta ja ohjauksesta yllä sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA, PÄIVÄYS JA TOIMEKSIANTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Helsingissä</i> 18 / 11 20 11 <i>M. Pell</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OPISKELIJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kouvola</i> 2 / 11 20 11 <i>Heidi Huon</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OHJAAVAN OPETTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kotka</i> 7 / 11 20 11 <i>Marko Oksanen</i>

Tämä sopimus on kirjoitettu kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajayritykselle, toinen opiskelijalle ja kolmas opintotoimistoon rekisteröintä varten.

OPISKELIJA

Opiskelijanumero HO09SC	Viralliset etunimet Heikki
Sukunimi Kirotar	
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti heikki.kirotar@student.kyamk.fi	Puhelin
Toimipiste ja koulutusohjelma Kotka / Jylppy, hoitotyön koulutusohjelma	
Suuntautumisvaihtoehto ja ryhmätunnus Sairaanhoitaja HO09SC	

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantaja ja yritys/yhteisö Suomen Punainen Risti, keskuustoimisto	Yrityksen/yhteisön yhteyshenkilö valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen
Lähiosoite PL 168 (Tehtaankatu 1 a)	Postinumero ja -toimipaikka 00141 HELSINKI
Sähköposti jukka-pekka.kaasinen@redcross.fi	Puhelin 040 522 8114

OPINNÄYTETYÖN HANKKEISTUS

☐ Toimeksiantaja maksaa opinnäytetyöstä opiskelijalle tai ammattikorkeakoululle korvauksen, josta on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Opinnäytetyöllä on toimeksiantajan puolelta nimetty ohjaaja ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Toimeksiantajan tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia toiminnassaan.

OPINNÄYTETYÖN OHJAUS

Ohjaava(t) opettaja(t) Satu Anttonen
Sähköposti satu.anttonen@kyamk.fi
Yrityksen/yhteisön ohjaaja(t) valmiuskoulutussuunnittelija Jukka-Pekka Kaasinen & valmiuspäällikkö Eila Siira
Sähköposti jukka-pekka.kaasinen@redcross.fi & eila.siira@redcross.fi

OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyön aihe (max. 200 merkkiä) VIRVE-puhelimen käyttökoulutus Etelä-Suomen alueen VaPePa-johtajille. Kutsumme koulutukseen n. 20 henkilön ryhmän vapaaehtoisia, joiden yhteystiedot olemme saaneet etukäteen SPR:n Kaakkois-Suomen piirin valmiuspäällikkö Eila Siiralta.	
Kehittämisen- tai tutkimustavoite ja toimeksianto (max. 300 merkkiä) Ensin kartoitamme 20 VaPePa-johtajan VIRVE-puhelimen käyttövalmiuden ja parannamme heidän VIRVE-puhelimen käyttövalmiuttaan koulutuksella. Suomen Punainen Risti on toimeksiantaja.	
Keskeiset menetelmät (max. 300 merkkiä) Käytämme menetelmänä ainakin teemahaastattelua kyselytutkimusta tehdessämme.	
Opinnäytetyön aloitus 1.11.2011	Opinnäytetyön luovutus toimeksiantajalle 31.12.2012
Opinnäytetyö täyttää Tilastokeskuksen T & K määritelmän *) ☒ Kyllä ☐ Ei	

*) T & K määritelmän saa opintotoimistosta tai Internetistä,
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tkke/kas.html>

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

<p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta.</p> <p>Oikeudet tuloksiin ja muuhun opinnäytetyöhön liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin. Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p>	<p>Tulosten julkaiseminen ja luottamuksellisuus Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa salassa pidettäviksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö voidaan julkaista myös Internetissä.</p> <p>Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p>
--	---

Olemme yhteisesti sopineet opinnäytetyön toteutuksesta ja ohjauksesta yllä sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA, PÄIVÄYS JA TOIMEKSIANTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Helsingissä</i> 18 / 11 20 11 <i>[Signature]</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OPISKELIJAN ALLEKIRJOITUS Kotkassa 2 / 11 20 11 <i>[Signature]</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OHJAAVAN OPETTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kotka</i> 2 / 11 20 11 <i>[Signature]</i>

Tämä sopimus on kirjoitettu kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajayritykselle, toinen opiskelijalle ja kolmas opintotoimistoon rekisteröintiä varten.